

OBSAH

Řidič z povolání	11
<i>Vlastnosti dobrého řidiče</i>	<i>13</i>
Od řidiče se vyžaduje zejména	14
A k čemu by se mělo přihlížet při přijímání nových řidičů	15
Školení řidičů	15
Kvalifikace dobrého řidiče	16
Zásady bezpečné práce v provozu motorových vozidel	18
<i>Doprava nákladů</i>	<i>18</i>
Uložení nákladu	18
Riziková pracoviště	20
Doprava zavazadel na střeše vozidla	20
Dopravníky (konvejery) a kontejnery	21
Rozměry dopravovaného nákladu	21
<i>Přeprava osob</i>	<i>22</i>
Hromadná přeprava osob na nákladních automobilech	23
Přeprava osob na ložné ploše valníkového traktoru	25
<i>Garáže a bezpečnost</i>	<i>25</i>
<i>Zásady bezpečného uvádění vozidla do provozu</i>	<i>26</i>
<i>Roztažení vozidla</i>	<i>27</i>
<i>Pohyb vozidel uvnitř závodu</i>	<i>29</i>
<i>Bezpečná práce při údržbě</i>	<i>30</i>
<i>Kabina motorového vozidla</i>	<i>31</i>
Kabina	31
Výhledy	31
Klimatické poměry	32
Sedadlo řidiče	32
Hluk v kabině	33
Uspořádání vnitřku kabiny	34
Počet osob v kabině	36
Technické podmínky provozu motorových vozidel	37
<i>Nejvyšší konstrukční rychlost vozidla</i>	<i>37</i>
<i>Hmotnost vozidla</i>	<i>37</i>
Pohotovostní hmotnost	38
Užitečná hmotnost	38
<i>Přívěs</i>	<i>38</i>
<i>Návěs</i>	<i>38</i>
<i>Osobní automobily</i>	<i>39</i>
<i>Dodávkové automobily</i>	<i>40</i>
<i>Nákladní automobily</i>	<i>40</i>
<i>Tahače</i>	<i>40</i>
<i>Traktory</i>	<i>41</i>
<i>Autobusy</i>	<i>41</i>
<i>Vyřazení motorového vozidla z provozu</i>	<i>42</i>
Trvalé vyřazení motorového vozidla z provozu	42
Dočasné vyřazení motorového vozidla z provozu	43
<i>Obrys vozidla a úprava karosérie, vnější povrchové plochy a výhled z vozidla</i>	<i>47</i>

Rozměry motorových a přípojných vozidel a jízdních souprav	50
Přípojná vozidla za osobní automobily	50
Údržba motorových vozidel	51
Závěsná zařízení	52
Brzdy motorového vozidla	54
Brzda provozní (hlavní)	55
Parkovací brzdová soustava	56
Odlehčovací brzda	56
Brzdy přípojných vozidel	57
Poruchy rozváděče	60
Údržba brzd přípojného vozidla	60
Denní ošetření	60
Nájezdová brzda	61
Brzdy mechanické	61
Brzdy kapalinové	61
Údržba brzd	63
Denní ošetření	64
Poruchy brzdového systému	64
Diskové brzdy	66
Vzduchotlaké brzdy	67
Kompresor s čističem	70
Údržba	70
Poruchy kompresoru	70
Odlučovač oleje	71
Údržba	71
Vyrovňovač tlaku dvoukomorový	71
Údržba	72
Poruchy vyrovnávače tlaku	72
Hlavní brzdíč zvaný též progresivní ventil	73
Údržba	74
Poruchy brzdíče	74
Údržba brzdových válců	75
Vzduchojemy	76
Revize vzduchojemů	77
Elektrická instalace - osvětlení vozidla	78
Osvětlovací a signalizační okruh	81
Dálková a tlumená světla	81
Pomocné světlomety a světla	82
Světlomety do mlhy	83
Údržba	83
Nejběžnější poruchy světlometů	84
Obrysová a parkovací světla	85
Koncová světla, osvětlení zadní SPZ a směrových tabulek	85
Brzdová světla	86
Poruchy brzdového světla	87
Ukazatel směru	87
Pravidelná kontrola elektrické instalace	89
Odrázky	89
Přípojná vozidla	90
Barvy světél	90
Zařízení pro zvukovou výstrahu	91
Řízení motorového vozidla	92
Akumulátor	93
Bezpečnost a hygiena při práci s akumulátory	97

Nabíjení nového akumulátoru	98
Ošetření akumulátoru	99
Poruchy akumulátoru	99
Zkrat	99
<i>Nádrž na palivo</i>	101
Palivové potrubí	102
Údržba	102
Paliva	103
Čerpání pohonných hmot	106
<i>Tlumič výfuku a výfukové potrubí</i>	106
Údržba	107
<i>Vstříkovací čerpadlo</i>	108
<i>Zpětné zrcátko</i>	108
<i>Počítač kilometrů — rychloměr — tachograf</i>	109
Údržba	111
<i>Výbava, výstroj a bezpečnostní pásy</i>	111
Přívěsy o celkové hmotnosti nad 750 kg	112
Bezpečnostní pásy a kotevní úchyty	113
Lapače nečistot	115
Hasicí přístroje	115
Vytápění a větrání vozidel	116
<i>Pneumatiky</i>	117
Příčiny předčasného vyřazení pláště z provozu	119
Vliv podhuštění na životnost pláště	119
Vliv přetížení vozidla na životnost pneumatik	122
Průrazy a mechanická poškození	124
Vliv rychlosti na opotřebení pláště	124
Mechanické závady na vozidle	125
Vliv brzdění na životnost pneumatik	125
Vliv stupně ojetí obruče na bezpečnost jízdy a na délku brzdné dráhy	126
Vliv ojetí pneumatik na brzdné zpoždění	126
Vliv ojetí obruče na délku brzdné dráhy	126
Různé příčiny poškození obručí	127
Opravy a protektorování plášťů	127
Záruční počet kilometrů u protektorů	129
Záruční podmínky nových plášťů	130
Způsob vyřizování záručních případů	131
Demontáže a montáže pneumatik	132
Postup při demontáži pneumatiky užitkového vozidla	132
Demontáž pneumatiky na prohloubený ráfek	133
Montáž pláště	134
Montáž na dvoudílný plochý ráfek	134
Dvojitá montáž	135
O montáži všeobecně	135
Bezpečnost při montáži pneumatik	136
Jak postupujeme při výměně plášťů na voze	138
<i>Přívěsy — návěsy</i>	139
Údržba	141
Pneumatiky na přívěsech	143
Rychlost jízdy souprav	144
Návěsy	144
Závěr diferenciálu	145

Příprava na zimní a letní provoz	147
Řidič, alkohol a bezpečnost dopravy	149
Jak se rozlišují stupně opilosti	150
Tresty	151
<i>Únava, pozornost a nepozornost řidiče</i>	<i>153</i>
Bezpečná a hospodárná jízda	157
Rychlost, plynulost a bezpečnost dopravy	157
Přiměřená rychlost	158
Proč se překračuje přiměřená rychlost	160
Na jakou vzdálenost pozoruje řidič vozovku před sebou	161
Tachometr pro bezpečné zabrzdění	161
Plynulá doprava a jízda	162
Součinitel přilnavosti vozovek	164
Vliv stupně ojetí pneumatiky na součinitel přilnavosti	165
Co je to blokování kol	165
Měření účinnosti brzd	166
Má váha vozidla vliv na délku brzdné dráhy?	166
Jiné způsoby měření brzdné účinnosti	167
Brzdné zpoždění	167
Vztah mezi brzdným zpožděním a součinitelem přilnavosti	168
Co je to průměrné brzdné zpoždění	169
Doba postřehu a reakce	169
Technická prodleva brzd	172
Co je to reakční vzdálenost	172
Brzdná dráha	173
Brzdná dráha při jízdě do svahu a ze svahu	175
Jiné způsoby brzdění	177
Špatně seřízené brzdy	178
Technika brzdění	180
Náklady na brzdění měsíčně v Kčs	181
A ještě k ekonomice hospodárné jízdy	181
A ještě k technice správného brzdění	183
Jak brzdit	184
Křižovatky	186
Jízda křižovatkou	187
Hranice křižovatky	187
Předjíždění	188
Odbočování	188
Jaké křižovatky rozeznáváme	189
Křižovatky označené „Stůj, dej přednost v jízdě!“	189
Křižovatky označené „Dej přednost v jízdě!“	192
Tachometr pro bezpečné předjíždění křižovatek	194
Přejezd křižovatky po silnici označené „Dej přednost v jízdě“ na volné silnici (mimo uzavřenou obec)	196
Jaká je přiměřená rychlost pro řidiče, který se blíží ke křižovatce	197
Předjíždění křižovatky řidičem, který jede po hlavní silnici	198
Jaká je přiměřená rychlost	198
Předjíždění křižovatek bez přednosti v jízdě	199
Projíždění křižovatek řízených světelnými znameními nebo dopravními orgány	199
Rozcestí	200
Odbočování na křižovatkách	200

Odbočování doleva	202
Řazení vozidel před křižovatkou.	203
Kdy dáváme znamení ke změně směru jízdy	203
Jaká vzdálenost bude nejlépe vystihovat pojem „čas“	204
Přejíždění železničních kolejí	206
Jak přejíždíme železniční přejezdy	207
Jízda v zatáčkách	209
Technika projíždění zatáček	211
Poloha rukou na volant.	212
Řezání zatáčky	213
Vzdálenost mezi vozidly	213
Jak velká má být bezpečná vzdálenost	213
Tachometr bezpečné vzdálenosti za jiným vozidlem	214
Hromadné dopravní nehody	219
Hromadné nehody za ztížených podmínek	219
Hromadné nehody při nedodržování odstupu	219
<i>Předjíždění, objíždění a vyhýbání</i>	<i>219</i>
Předjíždění.	220
Objíždění.	220
Vyhýbání	221
Směr jízdy a jízda v jízdních pruzích.	221
Vjíždění na silnici	222
Zpřesnění pojmů: Předjíždění, objíždění a vyhýbání	222
Objíždění překážek	223
Technika jízdy při objíždění	223
V jaké vzdálenosti se má řidič rozhodovat, zda objíždět nebo počkat.	224
Délka volné dráhy v levé polovině vozovky.	227
Tachometr pro bezpečné objíždění	229
Pravidla pro objíždění překážky na pravé straně jízdní dráhy.	230
Objíždění ve městě	230
Vyhýbání	230
Předjíždění	232
O předjíždění všeobecně	232
Pravidla pro bezpečné předjíždění	232
Jaká dráha v polovině vozovky se považuje za dostatečně dlouhou k bezpečnému předjetí	235
Tachometr pro bezpečné předjíždění	238
Co jsou to „nůžky“	240
Předjíždění „myšskou“	240
Technika předjíždění.	242
Jak postupuje při předjíždění řidič nováček.	243
Špatná viditelnost	244
Předjíždění tramvají.	245
Nástupní ostrůvky.	246
Předjíždění na křižovatkách	246
Předjíždění cyklistů	247
Dvojí předjíždění	248
Zákaz předjíždění	249
Předjíždění a míjení chodců i vyhýbání chodcům	250
Technika jízdy v noci, v zimě a za nepříznivých provozních podmínek	251
Jízda v noci	251

Co je důležité pro bezpečnou jízdu v noci	251
Technika jízdy v noci	252
Kdy je možno přepnout tlumená světla na dálková	252
Přiměřená rychlost při jízdě v noci	252
Oslnění	253
Jízda v noci za jiným vozidlem	253
Jízda v noci je namáhavá	254
<i>Jízda v zimě</i>	255
Vypouštění vody z chladiče	255
Sníh	256
Jízda za mlhy	258
Jakou rychlostí jezdit za mlhy	259
Zásady pro jízdu v mlze	259
<i>Jízda v dešti</i>	260
<i>Jízda po prašných vozovkách</i>	261
O smyku	261
Vozovka	261
Rychlost jízdy	262
Pneumatiky	262
Brzdy	263
Co dělat se smykem	263
Smyk předních kol	263
Smyk zadních kol	263
Smyk zaviněný rychlou jízdou	264
Smyk po defektu pneumatiky	265
O dopravních nehodách	266
<i>Trestněprávní odpovědnost řidiče motorového vozidla</i>	268
<i>Občanskoprávní odpovědnost za škody způsobené provozem motorových vozidel</i>	273
Vysvětlivky	274
<i>Způsob a rozsah škody</i>	280
Vysvětlivky	281
<i>Odškodnění pracovních úrazů</i>	287
<i>Projednávání nároku na náhradu škody</i>	288
<i>Promlčení nároku na náhradu škody</i>	290
<i>Regresní náhrady</i>	291
<i>Odpovědnost pracovníka za škodu způsobenou organizací</i>	293
Pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel	295
Řidičské průkazy	317
Pojištění při cestách motorovými vozidly do ciziny	318
Používání vlastních motorových vozidel k služebním jízdám	321
Silniční zákon	325
Literatura	327